

Com volem que sigui la política? Com imaginem la política del futur?

“Mitjans superats, per un fi, no superat”

Martin Luther King (“La força d’estimar”)

Quan aquest apòstol defensor dels drets humans deia això, es referia a que l’home pot anar a la lluna, pot esmorzar a París i dinar a Nova York... pot trobar en un temps record una vacuna per tallar una pandèmia... però encara no ha après a estimar, a orientar-se cap a un projecte global de bé comú.

Vet aquí un apòstol que va fer política, va transformar la seva societat, pacíficament, en la mida de les seves possibilitats, obrint-la a nous nivells d’humanitat, d’equitat i honradesa. No va ser fàcil. Va pagar-ho amb la seva vida.

- Cal defensar i conservar les fites socials que s’han assolit a la nostra societat, revisant sempre que aquestes siguin autènticament un guany per la societat i descobrint en quins punts són febles i es poden millorar respecte a obtenir un bé superior,
- més obert a respectar les minories i als desfavorits,
- més integrador de pobles i descobridor de que les cultures diverses són una riquesa.

Però hi ha factors que no fan gens fàcil introduir canvis. Un model sistèmic que crea riquesa però que genera cada dia més desigualtat social. Una tecnocràcia que millora les comunicacions i la producció, però també exclou a grans grups socials. Y un déu, que s’ha apoderat de tot i de tots: el diner.

El poder financer te llibertat per circular globalment mentre que a les persones que volen sobre viure, se’ls hi tanquen fronteres. Hi ha un poble que clama, mentre nosaltres, els benestants i segur que en minoria absoluta, ja trobem bé la nostra còmode normalitat.

- Ens atrevirem a veure que el canvi és necessari pels nostres fills i nets, i per la humanitat sencera?
- Pot ser tots hem de revisar com som i què volem en aquesta vida.
- Pot ser veiem les nafres dels altres i no fem prou autocrítica dels nostres comportaments quotidians.

I és que a banda del problema social, hi ha un altre problema: la persona.

- Com som? Ens podem estar sense orgull? Sense fer actes de domini? Podem actuar i tenir com a lema, el servei als altres?

Pot ser queda molt, pot ser toca preguntar-nos quan temps ens queda per a que la frase que fa més de 60 anys va pronunciar Martin Luther King que ja és obsoleta.

- Pot ser cal sortir del “jo” promogut per una cultura individualista, per abraçar el “nosaltres”. Aquest seria un gran primer pas. Però no tot acaba aquí. Per fer això ens cal ser millors personalment, tenint cura de la nostra persona, del nostre interior.

Això mai s’explica en els discursos reivindicatius que volen canviar les coses. Cal començar per un mateix. Ser capaç d’acceptar i assumir un nou model de societat que, ben segur, ens implicarà perdre per a que d’altres guanyin, canviar hàbits de comportament i ser més delicats i exquisits amb els altres.

- “Qui vulgui ser el primer, que es faci servidor de tots”. Hem de caminar cap aquí, conscients de les nostres limitacions, però fermament convençuts que aquest és el camí.

En resum: la nova política ha de ser una política orientada al bé comú per sobre dels béns particulars, repartiment de riquesa i de la cura; control polític i democràtic dels actors financers i determinar uns paràmetres que estableixin una nova relació amb el planeta.

- Amb líders polítics amb carisma i de categoria humana, amb valors i poc supeditats a interessos de partit o d'ambició per la seva carrera política.
- Recolzar els moviments socials que han estat sempre fonamentals en la introducció de canvis. Donar llum a una nova forma d'organitzar-nos, políticament i social necessita d'un altermundialisme que re connecti les diverses animes i protestes.
- Pot ser crucial, la configuració d'una cultura de la sobrietat i de la cura, que posi l'idea del que és comú al centre. En una paret estava escrit: “No queremos volver a la normalidad, porque la normalidad es el problema”.
- El repte es impulsar decisions polítiques audaces. La pandèmia ha deixat un shock gran, però ha aportat un valor afegit al que no hem de renunciar:
- la resiliència, la capacitat de adaptar-se a l'imprevist, i ha obert la finestra a la presa de consciència social i política, per a emprendre els canvis que necessitem, que també depenen d'un urgent trànsit del jo al nosaltres.

El filòsof senegalès Felwine Sarr afirma: “Soc dels que pensa que les coses han de canviar. No sé el que passarà. Però puc dir què desitjo i en quin sentit treballaré. Jo posaré la meva petita energia als meus espais per a que el món canviï.

- La gent que vol que el món canviï, no ha de parar-se només a voler-ho, ha de reflexionar sobre quines accions cal prendre per a que això succeeixi. Tenim tots els elements per a fer una acció, i la gran lliçó a treure de la pandèmia es que aquest és el moment d'actuar per a que el món canviï.”

Acabo amb una frase del Papa Francesc:

“Hem continuat impertorbables, pensant en mantenir-nos sempre sans en un món malalt”

Carles Pedragosa

Març 2021